

Drie honden vechten om een been, Greenfields gaat ermee heen

Het WK hockey 2014 wordt op drainbeton gespeeld

Het lijkt misschien geen klusje van niks, maar toch zeker geen project waar je jaren van tevoren mee moet beginnen: de organisatie van het WK hockey 2014 in Den Haag. Gemeentelijk projectleider Frank van der Peet ziet dit duidelijk helemaal anders. Hij is er al meer dan een jaar mee bezig en vanaf nu tot en met het WK helemaal vrijgesteld om alles rond dit evenement in goede banen te leiden.

Auteur: Hein van Iersel

Als ik afsprek met Van der Peet in het Ado Den Haag-stadion, tref ik hem aan als hij nog druk in overleg is met drie heren van de hockeybond. Ook dit gesprek kan maar over één ding gaan: het komende WK. Dat onze afspraak in deze voetbaltempel wordt gehouden, is geen toeval. Het hoofdveld van het WK komt in dit voetbalstadion te liggen. Dat is daarmee ook meteen de eerste uitdaging waar projectleider Van der Peet voor gesteld is. De tijd die zit tussen het vrijgeven van het stadion en het beginnen met spelen is maar amper twee weken. En in die twee weken moet het oude natuurgrasveld verwijderd worden en een compleet nieuw hockeyveld gebouwd worden. Dat betekent: twee weken 24 uur per dag werken en, belangrijker misschien nog wel, vooraf ervoor zorgen dat je perfect bent voorbereid bent op alle dingen die mogelijk mis kunnen gaan. Om te beginnen is daar het speelschema van Ado Den Haag. De laatste thuiswedstrijd van Ado is eind april 2014, maar eventueel kan er dan nog een thuiswedstrijd bij komen in de play-offs. Omdat de ombouw van het veld dan al volop bezig is, moet gezorgd worden voor een alternatief stadion. Dit zou bijvoorbeeld het stadion van Sparta kunnen zijn of de Rotterdamse Kuip.

Asfalt

Het is gebruikelijk dat de e-layer van een hockeywaterveld op een onderlaag van lava en zand gelegd wordt. Voor een topveld kiest men

doorgaans voor extra stabiliteit en vlakheid en daarmee voor asfalt. Behalve in Den Haag, want daar is op aangeven van adviseur Kybys voor een totaal andere onderbouw gekozen: drainbeton. De belangrijkste reden daarvoor is de kortere bouwtijd. Asfalt moet na het aanbrengen een aantal dagen uitfluxen, ofwel uitwasemen. Als men dat achterwege laat, kan dat vervelende gevolgen hebben voor de e-layer die direct boven op de asfaltaag gelegd wordt. Deze kan dan kromtrekken, wat vervolgens een hobbelig hockeymat veroorzaakt. Natuurlijk moet ook een betonvloer uitharden, maar als men dat achterwege laat of drastisch verkort, is dat alleen maar schadelijk voor de levensduur van de vloer op lange termijn. Voor de vloer in het Ado Den Haag-stadion is dat niet erg, want deze wordt meteen na het evenement weer verwijderd. In het draaiboek dat Den Haag nu heeft opgesteld, is het aanleggen van een onderlaag van drainbeton in twee á drie dagen sneller dan het aanleggen van een normale asfalterlaag, terwijl de bouwkosten nagenoeg gelijk zijn. Een ander bijkomend voordeel van drainbeton is dat het, wat de naam al aangeeft, goed draineert. In het eerste veld dat voor het WK op het complex van Hockeyclub Klein Zwitserland is gebouwd, was dat een belangrijk gegeven. Eigenlijk was deze mat bedoeld als een pilot voor de WK-mat, die nog niet op de sportvloerenlijst stond. Maar er moest ook nog een probleem met de drainage worden opgelost. Het oude veld van Klein

Zwitserland lag op een versleten en slechte drainerende onderlaag van asfalt, lava en zand. Door drainbeton kon deze oude laag gewoon blijven liggen omdat het drainbeton voldoende drainerend vermogen zou hebben om het water naar de zijkanten af te voeren. Per saldo was dit goedkoper dan het opruimen van de oude onderlaag. Nadeel van drainbeton is wel dat er op dit moment maar één partij is die dit mag aanleggen: Heijmans Sport & Groen, omdat moederbedrijf Heijmans Wegen een patent op dit procedé heeft. Heijmans mag vier van de in totaal zeven velden voor het WK hockey bouwen. De andere velden worden apart aanbesteed, waarbij Heijmans nadrukkelijk buiten de aanbesteding wordt gehouden. Voorwaarde is wel dat ook die partijen de WK-mat van Greenfields neerleggen. Zodoende heeft Den Haag voor het WK totaal vijf waterelden op WK-niveau en daarmee trainingsaccommodatie voor een groot aantal van de deelnemende landen. Na het WK worden ook de stadionvelden bij Haagse verenigingen neergelegd, zodat er dan maar liefst zeven topmatten in Den Haag zullen liggen: een mooie nalatenschap van het WK.

Veld

Normaal zouden er drie partijen *in the picture* komen voor het hockeywaterveld van kampioenskwaliteit. Dat zijn Edel Grass en verder Desso en Lano. De velden in Den Haag worden echter gebouwd door een relatieve buitenstaander op

Ado stadion in hockey-sferen.

Het Haags hockeyplein

hockeygebied: Greenfields. Dat komt omdat het moederbedrijf van Edel Grass, Tencate, de beste sponsordeal heeft gesloten met de hockeybond en vervolgens niet Edel Grass, maar Greenfields naar voren heeft geschoven. Behalve dat er op het laatste moment met heel veel kunst- en vliegwerk een pilotveld gebouwd moest worden omdat het een nieuwe constructie betrof, kan Van der Peet er niet echt mee zitten. In zijn perceptie kunnen alle genoemde partijen in principe een kwalitatief hoogstaande mat leveren. Er zijn in Nederland van alle partijen voldoende referentieprojecten aanwezig die dat bewijzen. Dat Greenfields alle matten mag leveren, houdt in dat deze ook direct door hen worden geïnstalleerd. De gemeente selecteert de aannemer die de onderlaag in orde brengt en vervolgens komt Greenfields in actie om het veld te installeren. Gerrit van Weeghel van Greenfields zegt dat dit in principe met eigen ploegen gedaan zal worden. Van Weeghel: 'Voor voetbalvelden met de Evolution XQ vezel hebben wij een samenwerking afgesproken met C.S.C., maar voor hockey hebben we zo'n overeenkomst niet.'

Zeven

Frank van der Peet: 'Eigenlijk hadden we ons voorgenomen om voor het WK een bestaande constructie te kiezen. Dat is niet gelukt, onder meer omdat we voor drainbeton hebben gekozen. Door de toepassing van drainbeton moesten we een nieuwe goedkeuring bij NOC*NSF aanvragen en verder stond Greenfields nog niet met een waterveld van deze kwaliteit op de sportvloerenlijst. Het is om die reden dat in 2012 al

een eerste pilotveld is aangelegd door Heijmans en Greenfields op Klein Zwitserland in Den Haag. Binnenkort moet de constructie goedgekeurd worden en kan de rest van de velden worden aangelegd. Het enige verschil tussen het veld van Klein Zwitserland en de andere velden is de kleur die nog iets zal worden aangepast.' Van der Peet vervolgt: 'Een ander miniem verschil is de onderlaag. Bij Klein Zwitserland ligt er zoals gezegd een lava-zandpakket onder. Het veld op de parkeerplaats van Ado wordt natuurlijk op het bestaande asfaltpakket gebouwd. Voor het WK worden in totaal zeven nieuwe velden gebouwd. Dat zijn allereerst de twee velden bij het Ado Den Haag-stadion: het hoofdveld waarop ook de finale wordt gespeeld en waarop alle wedstrijden waar Nederland aan mee doet, gespeeld worden in het stadion, en een tweede, identiek veld op de parkeerplaatsen van de Ado-accommodatie. En vervolgens vijf trainingsvelden bij de grote Haagse clubs: een tweede waterveld bij Klein Zwitserland en verder velden bij HDM, HGC en HBS Crayenhout. De twee stadionvelden zullen na het WK worden gebruikt bij twee andere Haagse clubs: HDS en HC Iepenburg. Frank van der Peet: 'Al deze nieuwe velden passen voor bijna honderd procent in het normale vervangingsschema van de gemeente. Alleen HBS Crayenhout gaat van een semiwaterveld naar een echt waterveld en moet dus iets bijbetalen.'

Kleur

Bij het laatste grote, internationale toernooi, de Olympische Spelen, is er op hockeygebied het nodige gezegd en geschreven over de blauwe

velden. Blauw zou een betere kleur zijn dan groen omdat het spel op televisie dan beter te volgen zou zijn. Onder invloed van die hype is op dat moment in Nederland ook een fors aantal blauwe velden gebouwd. Volgens Lex Donia, verantwoordelijk voor de communicatie bij het WK, is dat verhaal inmiddels achterhaald. Vooral bij de NOS zou men niet gelukkig zijn met de blauwe velden. Daarom is voor het WK weer gekozen voor ouderwets groen, waarbij de kleur een slag donkerder is dan wat men gewend is bij hockey. Een tweede reden om voor groen te kiezen, is dat dit minder problemen op zou leveren bij de welstandscommissies van gemeenten dan een blauw veld.

Parkeren

Dit verhaal focust, gezien het karakter van dit blad, voornamelijk op de zeven velden waar het WK op wordt gehouden, maar het werk van Van der Peet gaat veel verder. Zo moeten er ook nog eens even vierduizend parkeerplaatsen geregeld worden in de directe omgeving van het WK. Dat kan natuurlijk niet op de normale parking. Die is gereserveerd voor het *hospitality village* en het tweede wedstrijdveld met een kleinere tribune. Daarnaast wil de gemeente 's-Gravenhage dat het WK ook een feestje gaat worden voor alle Haagse burgers en daarom wordt het Plein ingericht als het Haagse Hockeyplein met onder andere een groot paviljoen dat op kleinere schaal de rol moet vervullen van het Heinekenhuis tijdens de Olympische Spelen. Verder komen er een klein hockeyveldje en een muziekpodium.